

ERYSIPEL (syn. růže)

CHARAKTERISTIKA

Erysipel je akutní infekční onemocnění kůže a podkoží. Postihuje nejčastěji dolní končetiny, může se vyskytnout i v jiných partiích těla. Onemocnění většinou způsobují bakterie ze skupiny streptokoků. Ty se dostávají do těla většinou v místě poškozené kožní bariéry (poranění, mezizprstní plíseň, bércový vřed apod.). Během několika hodin až 2 dnů poté dochází k rozvoji infekce. Ta se projevuje horečkou, zimnicí a třesavkou, někdy i zvracením. Následně se objeví na kůži pocit napětí a bolesti, plošné zarudnutí a otok.

Onemocnění má tendenci se opakovat. Určitou zákeřností opakované růže je to, že prvotní příznaky (horečka, zimnice a třesavka) již nemusí být tak výrazné, i klinický obraz může být mírnější. Tyto opakované růže mohou být podceňeny ze strany pacienta. Pokud však nejsou řádně léčené, zvyšují riziko rozvoje různých komplikací.

Nejčastější komplikací po proběhlém erysipelu je rozvoj trvalého otoku – lymfedému. Méně časté, ale o to závažnější, jsou komplikace s postižením srdce a ledvin.

LÉČBA A PRAKTICKÉ POKYNY

Onemocnění dobře reaguje na léčbu antibiotiky ve formě tablet nebo injekcí. Zpočátku je vždy snaha o zahájení léčby za pobytu v nemocnici. Délka podávání antibiotik je různá, většinou se pohybuje kolem 14 dnů. V některých případech (zvláště u opakujících se růží) je nutná dlouhodobá zajišťovací antibiotická léčba. Ta se může pohybovat od několika týdnů až po celoživotní. Lokální ošetření např. Polysanem s olejem je vhodnou podpůrnou léčbou. Současně se snažíme vypátrat vstupní

bránu infekce a tu také ošetřit. Nedílnou součástí úspěšné léčby je dodržování následujících zásad:

- Dodržujte během léčby antibiotiky klid na lůžku.
- Doporučenou délku užívání antibiotik neměňte. Samovolné zkrácení léčby po ústupu příznaků může být příčinou opakování se onemocnění.
- Dbejte na pitný režim.
- Pokud růže postihla oblast končetin, je vhodné s odstupem týdne od počátku léčby zahájit aplikaci kompresní bandáže krátkotažnými (nepružnými) obinadly. Správná bandáž je velmi dobrou prevencí rozvoje časté komplikace po erysipelu – lymfedému.
- V případě přetrvávání otoku i po ukončení léčby je vhodné konzultovat stav s lymfologem (lékař zabývající se léčbou lymfatických otoků).
- V případě, že jste již prodělali růži a objeví se u vás zvýšená teplota s krátkodobou zimnicí nebo lehké začervenání v místě již dříve proběhlé růže, nikdy tyto příznaky nepodceňujte. Vždy vyhledejte lékaře. Může se jednat o opakující se růži se setrýlými příznaky.
- Jakékoliv poranění, plíseň, či defekt na kůži je nutné důsledně vyléčit a odstranit tím vstupní bránu infekce.

Edukační projekt České dermatovenerologické společnosti ČSL JEP
© MUDr. Zuzana Navrátilová, Ph.D., 2017

Materiál je chráněn autorskými právy a je určen členům ČDS ČLS JEP pro edukační účely v ordinacích. Není povoleno ho mimo tyto účely dále reprodukovat či jakkoliv rozšiřovat, včetně jeho částí. Pro jakékoliv jiné využití je třeba souhlasu autora a redakce Čs. Dermatologie.

EDIČNÍ PLÁN *Česko-slovenská dermatologie, 94. ročník, rok 2019*

Číslo 2: Venerologie

Číslo 5: Psoriasis

Číslo 3: Lékové reakce

Číslo 6: Vaskulitidy

Číslo 4: Pruritus